

225. német

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Piac-utca 12, Egyház-tér felől.
Telefon 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:
Egész évre . 12.- kor. Negyedévre . 3.- kor.
Félévre . . . 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.
Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:
Egész évre . 18.- kor. Negyedévre . 4.50 kor.
Félévre . . . 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételnek
kiadóhivatalban Egyház-tér-tér és a
Horovitz Zsigmond papírüzletében
Piac-utca 12. — Telefon : 330.

Sirt a király!

Fogadta a király a bécsi Burgban a magyar delegációt. Korszakos esemény történt a fogadtatás alatt. Az történt, hogy amikor a magyar delegátusok vezetője elmondta a királyt köszöntő, talpnyaló beszédét és a szolgálalkúság lángoló fogadalmát, a király, mielőtt feltette volna csontkeretű pápaszemét és felolvasta volna trónbeszédét: sirt és valódi könyeket törölt ki a szeméből.

Miért sirt a király? Milyen könyek voltak azok, amelyek leperegtek az arcán? A köny, az érzéseknek e harmatos gyöngye, alakjára nézve mindig csak egyféle. De ez érzések, amelyek könybe olvadnak és könyvet teremnek, sokfélék. Van könyve a bánatnak, van könyve az örömelek. Könyezik a meghatottság és könyvet ejt a szájalom.

Sirt a császár és aligha bánatában sirt, amikor Láng Lajos kegyelmes ur tolmácsolta előtte a magyar nemzet minden áldozata kész hajlandóságát. És aligha örömelekben sirt. Mert erre az örömelek már réges-régen rászoktatták a szolgálalkú kormányok az uralkodót. — Meghatottságtól sem könyezhetett, mert eltekintve attól, hogy az elnök beszéde

csupa visszatetsző hízélgés volt, az alattvalói ováció olyan megszokott dolog egy uralkodónak, hogy talán már észre sem veszi.

Az a köny, amit ma a császár ejtett értünk, csak a — szájalom könyve lehetett. A nyolvan éves uralkodó nyilván könyvet ejtett azért a nemzetért, amelybe most vágja bele éles töreit az osztrák politika. Akárhogy csillogtak e könyvek, bennük nem láthatjuk csillogóbbnak a helyzetünket, mint amilyen. És akármilyen magasról hull alá ez a ritka kitüntetés, nekünk megnyugvást nem adhat. Mert a mi sorunkon nem változtat az, ha a király könyezik, mi alatt az ő főembere: Aehrenthal halálos szoritással rajtolja ki e nemzetből az utolsó lélegzetet.

És ilyen nagy megpróbáltatás és kiuzsoráztatás katasztrófájába jutva, joggal jajdulhat fel a nemzet, hogy mi a császár könyve ahhoz képest, amit a nemzet hullat; és mennyivel több oka van a nemzetnek sirni, mint a császárnak!

De most ne érzelelgünk, hagyjuk a tündődést, amelylyel a királyi könyek mélyére kellene tekintenünk. Ezek a könyek ugyanis csak arra valók, hogy megolajozzák a magyar delegáció műkö-

dését. Itt a trónbeszéd, abból olvassuk ki, mit hoz a jövő. Hoz „élénk meglegedést és meleg hálát“ a ragaszkodásunkért. A meglegedést könnyen el lehet hinni, de a hálát, azt még nem ismerjük. Bécsben sem ismerik. Azt sem tudják, hogy mi az. Mert hálára már sokszor és joggal számítottunk, de mindig hiába.

Megtudjuk a trónbeszédéből, amit régóta tudunk, hogy száznyolcvanmilliót azért kell fizetnünk, mert Aehrenthalnak szépen, simán, nagyszerű diplomáciával sikerült a Habsburg-jogokat Boszniára és Hercegovinára is kiterjeszteni. De nem tudja meg a magyar delegáció, ha száz esztendeig ülésezik is Bécsben, hogy a magyar jogokat kiterjesztik-e valaha. És nem tudja meg soha magyar ember azt sem, hogy a boszniai nagy hódítás mért éppen nekünk kerül száznyolcvan millióba és mért kerül egyáltalán ilyen nemzetgyilkoló nagy összegbe. Akik tudják Bécsben az annexió-titkot, azok csak becsületszó alatt sugnak meg egyet-mást a főbb delegátusoknak. Hangosan nem szabad beszélni arról, hogy mi is történt Aehrenthal hivatalában az annexió körül. Elárulni meg éppenséggel nem szabad. A nemzet elégedjék meg azzal, hogy két-három embernek meg-

HRABÉCZY Fest, Mos, Tisztit.

Az értelmes ember.

Írta: Kanissai Ferenc.

A megértésnek azon a fokán, amelyen már a saját gyalázatával szemben is — és gyalázata, valljuk be, mindenkinek van, — tárgyilagos az ember: élt egy bölcs, aki a bölcsességet nem a jénai egyetemen tanulta, hanem fejféjősen az utcákon kóborolva; fütvén ezenközben szervezetét igen kevés kompakt edellel, de annál több alkohollal. Ez az intellektus kinevezte magát gőzmozdonyrak és reggelenként, öt órakor pontosan betéte a fütőházba, vagyis a csapszékbe; szelíden merengve a bérkocsisok évdésén, mely évdésnek épp oly esetlen, mint ók maguk, embereknek.

Kilenc órára elfáradt; felhajtott még egy pohár szilvóriumot és megindult haza, a hónapos szobába.

Öt szokása szerint, elalvás előtt a mennyezetet vizsgálta séfára bocsátott szemével és bölcs megértéssel mosolyog a görögdirnye látásán, amelyet hihetőleg művészi ambició rejtgető szobafestő szerelmes ihéttel, de vajni kezdetleges stílusban pingált közzépre, ahonnan lámpának kellene lelégnia... de hát minek a lámpa? Kinek? Mikor ó

lefekszik, már világos és amikor fölkel, még világos van...

Ahogy a mennyezetet nézi, analizálja a tegnapi estvéi eseményt és megállapítja:

— Azt hiszem, hogy szerelmes vagyok. Érttem. A nő arcán a koponyacsont és a bőr közt elhelyezett zsírpárnák és izmok a tejfehér, a szemek tetszetős domborulatokban mintázódnak. Vagyis a nő, úgy egészen is csincs. Ez a nő nekem tetszik. Érttem. Amde nincs nagyobb számárság, mint komolyan venni a szerelmet.

Ezt is értem...
— Na ja... mondta egy félóra múlva és édesden elaludt.

Mikor mély álmom után kinyitotta a szemét, a mennyezetről lámpa csüngött alá, szép aranszínű lámpa és mellette pihegett a nő, akinek arcóre alatti zsírtáskái, mint az imént idéztük, kedvezően alakultak és csaknem fődtek a női szépség fogalmát.

— Ahán!... értem! — mondta a bölcs férfiú és nagyot nyújtózott — hiszen megdönsültem. Meg bizony. Alig értem, de még ezt is értem.

Ugyanis közben vagy két esztendő múlt, melynek során az emberünk új ruhákat csináltatott, hivatalt vállalt és megröszült. Most

az órát nézte. Félnyolc. Kilenckor kezdődik a hivatal.

Főkelhetne az asszony. Megfőzhetné borszeszen azt a kávé... de a mi emberünk nem ideges. Érti, hogy az asszony most alszik a legjavában és érti azt is, ha a hivatalfőnökötől kikap, mert egy félórával később érkezik. Természetes, hogy az asszony szeret aluoni, természetes, hogy a hivatalfőnök gombáskodik, minden természetes. És a mi emberünk csaknem kéjesen élvezte a saját higgadságának, bölcs megértésének tudatát, különösképpen azért, hogy nincs ember, még a felesége sem, aki ezt méltányolhatná, aki ezt észrelné. Keresztüllátott mindenkin, mintha üvegákok volnának — de ismerjük el, hogy saját magán is. Azzal a tárgyilagos örömmel, — amelylyel apostoli nagyágu orvosi professzorok konstatálják magukon a helyesen sejtett betegség tüneteit, igazolva látván igit tudásuk és készségük teljét... mondom, ezzel a tárgyilagos örömmel nézett fel a plafonra és motyogott a bajusza alatt eféle szót.

— Ugy kell neked, mi a fenének nő-sültél meg? Ugy-e, hogy nekem volt igazam, hogy a szerelem bolondság, a házasság dupla bolondság.

Ma már az egész Debreczen hölgyközönsége csak a Csipkeáruház fiók-üzletének bámulatos olcsóságáról beszél. Kizárólag alkalmi vételek! Naponta érkeznek újdonságok! Színésznőknek nagy árkedvezmény! Pontos, szolid kiszolgálás! Tessék a címre figyelni!
A Budapesti Csipkeáruház fióközlete SAS-UTCA 4. Bejárat a Kossuth-utca felől.

sugtak valamit Aerenthal diplomáciai titkaiból és elégedjek meg azzal, hogy ezek a titkok — csekély százyolcvan millióba kerülnek. De ha csak az uralkodói jogok kiterjesztéséről van szó — és amint a trónbeszéd mondja — az akció békés uton teljesen sikerült: akkor mért fizetjük mi meg e jogok kiterjesztését. És ha már meg kell valakinek fizetni, mért nem fizeti meg maga az uralkodó az ő jogainak kiterjesztését?

De ne legyünk igazságtalanok. Az „élték megelégedés és meleg hála“ érzésén kívül még mást is kapunk. Azt kapjuk, hogy „az európai helyzet fenyegető feszültsége örvendetesen tisztult“. És azt kapjuk, hogy „szövetségeink még szorosabbakká és bensőbbekké váltak“. Igen, a német császár jövő évre is el fog jönni szarvast löni Baranyába és a jövő évben sem fog tudomást venni nemzeti jelenvalóságunkról. Ezt úgy nevezi a trónbeszéd, hogy „a hatalmakhoz való viszonyaink igen kielégítőek“.

És mit jelent az, ami fölött a trónbeszéd szintén fölöttébb ujjong, mondván, „kormányom azon helyzetben volt, hogy a békés politika terét nem kellett elhagynia“. Ez azt jelenti, hogy Bécs ismét kapott egy olyan kormányt, amely nem tudott szembe szállni az osztrák bandita-politikával és békésen tűrte, hogy döfi át száz győlokkal Aehrenthal nagyhatalmi örjögése a nemzet testét. Valóban békésen ment az egész dolog, mert Hédervárynak egy szava sem volt Bécs zsarolásaival szemben. És így békésen még nem fosztottak ki országot, ahogy most kifosztják „utólagos alkotmányos hozzájárulással“ a nemzetet.

Követeli a trónbeszéd — mialatt a császárnak felszáradtak könnyei — hogy a véderő harcoképességének fentartásához okvetlenül szükséges eszközök rendelkezésére bocsátassanak és ezek után a benyújtott előterjesztéseket hazafias buzgalmunkra és kipróbált belátásunkra bízta és szívből üdvözölt bennünket.

Az üdvözlést viszonzni is kell! De hazafias buzgalommal és még soha nem produkált belátással meg kell tagadni, amit tőlünk követelnek. Mert nagyon meghatnak bennünket a király könnyei, de milliókat nem adhatunk érte és még kevésbbé adhatjuk értük egy nemzet könyáradatát. (P—r.)

A katonai követelések.

Láng Lajos szörnyetegei.

Még sokáig fog vibrálni tovább az a mondat, mely Láng Lajos ajkát hagyta el, amikor abban a bizonyos márványteremben a felség előtt állt akkora díszben, amilyent csak kifejtteni tudott. Kijelentette többek között, hogy a közös hadsereggel a magyar nemzet úgy egybeforrott, mint még soha.

A hadsereg szelleme mindig idigen volt a magyar szellemről. A hadsereg soha hallani sem akart semmiről, ami magyar; a hadsereg vezetőségének mindenkori forteleme volt minden magyar szó és minden magyar törekvés. A hadsereg Magyarországtól soha semmi mást nem kívánt, csak azt, hogy szállítsa neki az emberanyagot és pénzügyanyagot.

A hadsereg vezetősége a legfőbb hadurral együtt nagyon jól tudta, hogy Magyarország népeire súlyos és rettenetes teher gyanán' nehezedik a militarizmus. És most egyszerre odaáll a felség elé egy díszruhás testület élén és hátgörnyedve szónoki elokvenciával kijelenti, hogy Magyarország népei soha így egybe nem forrtak a közös hadsereggel, mint éppen most.

Ezt jelenti ki éppen most, amikor a nagyhatalmi háborúból kifolyóan akkora pénzáldozatot követel tőlünk a hadsereg, amilyen alatt könnyen összeroskadhatunk és amikor az elkeveredés a fegyverkezés tébolya miatt tetőfokra hágott és mindenki tudja, hogy nagyobb szörnyeteg még soha nem sarcolta és sanyargatta úgy az országot, mint most a közös hadsereg.

Ugyancsak megválasztotta Láng az időt erre a hízeltetésre. Ő beszélt és azt a hiedelmet keltette a felségben, mintha a magyar nemzet egyeteme nyilatkozott volna meg előtte.

Azonban mégis a képzelhető legnagyobb gonoszát szolgálta Láng, amikor ilyen hátgörnyedve odaállt a felség elé és hízeltetésből s alázatosságból tudva meghamisította a történelmi igazságot. Mit gondoljon a király, mit a legfőbb hadvezetőség a magyarokról ilyen kifejezések hallatára? Nem azt-e, hogy a szolgálai magyar nép akkor legalázatosabb, amikor a legnagyobb tehakket róják ki rá? Nem azt következtetik-e ebből, hogy a magyarral csak rosszul kell bánni, csak hasábfával kell simogatni, csak meg kell sarcolni, hogy alázatos és engedékeny legyen?

Ez az, amit Láng be akart bizonyítani a felségnek. Viselje érte az ódlumot és a felelősséget ő.

A katonai követelések.

Az a három beszéd, amely tegnap elhangzott: Láng Lajos beszéde a királyhoz, a király trónbeszéde és gróf Aehrenthal exozéja, megmutatják az irányt, amelybe a delegáció munkáját vezetni akarják. Mind a három egy célt szolgál: bevezetni Schönaichnak jövő kedden elmondandó hadügyi exozéját és biztosítani a hadügyi terhek megszavazását. Láng Lajos a delegáció élén olyan beszédet intézett a királyhoz, amely a legfényesebben igazolja, mennyire jogos a függetlenségi pártnak a centrálparlament eme korcs formája ellen való küzdelme. Egyenesen följajánlotta a királynak az összes osztrák hadügyi követelések teljesítését, anélkül, hogy egyetlen szava lett volna arról, hogy a nemzet immár tíz év óta a legvehemensebb küzdelmet folytatja nemzeti önállóságának hadseregben való érvényesítéséért. A munkapárti meghunyászkodás érthető elkeveredést keltett az egész országban és a delegációban résztvevő függetlenségi képviselők kifejezést is fognak adni a nemzeti érzelmeknek.

Most a delegáció szünetelni fog keddig.

A lelke belsejében egy angyal iróniátlanságával mosolygott tehát azon, hogy a sors őt abba a helyzetbe hozta, hogy ezt a szép nőt felrázza álmából és a következő roppant egyszerű, roppant polgári mondatot intézte hozzá:

— Erzsi fiam, bujjék be a papucsaiába és főzze meg a kávé. Fél nyolc.

— Hagyjon aludni.

— Kérem.

A nő megsértődött:

— Beh gunyosan beszél! Megől ezzel a gunyos higgadsággal. Ötene rám egy kanta hidegvizet, akkor kacagnék a tréfán. De ilyen ünnepeles! Nem gondolja barátom, hogy nincs ennél félszegebb látvány!

— Látvány? Nem kép ez fiam, hanem kívánság, szerény óhajítás, amit előterjesztettem.

— De igen kép! És hozzá komikus. Nézzen a tükörbe. Nincs komikusabb, mint a férfi, ha pongyolában komoly pofát vág. Épp olyan, mintha hálóinghez cilindert viselne.

Ezt a hasonlatot a mi emberünk (de adjunk már neki nevet: László, az jó lesz) jobban megértette és méltányolta, mint a felesége — tehát egy szóval sem válaszolt, hanem mekiállott az öltözködésnek. Miközben pedig a nyakkendőjét kötötte, azon morfondírozott, hogy Chateaubriand még sem volt félbolond. Jobb volna tényleg viszatérni a természethez. Hancurozni a ten-

gerpart napsugaras fővényen, tanyázni őserdők irdatlan sűrűjében.

László elkezdte analizálni ezt a vágyát és érteni kezdte, hogy nem az őserdőbe vágyakozik, ahol sohasem volt . . . hanem vissza a füstös kis korcsmába, a gyanus pálinkamérésekbe, ahol reggelenként fölülébb érdekesek és tanulmányozásra alkalmasak az emberek.

Igy multak a hónapok, a megértésnek fású t békességében. László odáig jutott, hogy teremteit állapotok közt csak a békát ítélte magához méltónak, mert a béka valóban bölcs állat: szárazon és vízen egyaránt jól érzi magát.

Mondom, multak-telek a hónapok és az ujjáalakított, rendszeres életmódnak legszébb eredménye a békáról való filozófiai megállapítás volt. Közben pedig az asszony nem filozofált, hanem hirtelen, minden átmenet nélkül, gyakran jött férje előtt zavarba, ami tüntető kedveskedéssel igyekezett leplezni.

— Igen, értem! — motyogott a bölcs László . . . és kevélyen gondolt arra, hogy gyermeke lesz. Egy szép, okos kis gyermek.

És csakugyan, a kis apróság megérkezett.

Jöttek emberek, akik gratuláltak és banális szerencsekívánó szavaikhoz utálatosan mosolyogtak.

— Értem, értem! Irigyelnek! — mondta magában László és kezdte érezni, mi a boldogság.

Az emberek pedig nem irigységből mosolyogtak, hanem azon, hogy az a szamar László egyáltalában nem sejt semmit. Egy ideig tanakodtak, hogy vajjon tényleg nem tud-e semmiről, vagy csak tettei magát kényelem céljából?

László azonban nem filozofált tovább. Büszkén, önértézetesen döngötte a mellét. Ő megjárta fiatal korában az élet mélységeit. Ői tévedésbe ejteni nem lehet. Ő mindent megért és ennél fogva ő a legboldogabb ember.

A felesége meg volt győződve arról, hogy a legszamarabb fráter. De azért összeborzadt, amikor férjét boldognak, megelégedettnek látta. Mi lesz itten, ha ez az ember egy napon megtudja a valóságot? Vajjon értelmes marad-e akkor is?

Ez bizony nagy kérdés, László még nem csalódott soha. Ezért hiszi, hogy birtokában van az életbölcesség titka . . .

László már nem is kívánczolt vissza a csapszékbe. Szerette otthonát. Ez a szerencséje.

Nem tudott meg soha semmit. Míg ha visszanézett volna a csapszékbe. Egyszer okvetlenül rájött volna, hogy a korcsmáros vízzel keveri a bort. . .

A Bécsben időző miniszterek azonban ma még ott maradtak, hogy folytassák tárgyalásukat. Ma délelőtti órák az osztrák miniszterelnökségen a bankkérdésben volt tanácskozás, amelyen a két miniszterelnök és a két pénzügyminiszter vett részt. A készletek felvételének kérdése volt a mai tanácskozás fő tárgya.

A katonai kérdések dolgában egyrészt Bécsben a Közös hadügyminiszteriumban, — másrészt Budapesten az igazságügyminiszteriumban folynak a tanácskozások. Bécsben Hazai Samu honvédelmi miniszter vesz részt a tanácskozásokon, Budapesten pedig vasárnap Hochenburger osztrák igazságügyminiszter fog tárgyalni Székely Ferencel a katonai büntető perrendtartás dolgában.

A mostani delegációs ülészaknak van azonban még egy érdekes jelensége, amely eddig nem részesült abban a figyelemben, amelyet megérdemel. Nevezetesen az történik, hogy Bosznia és Hercegovina szép csendesen a delegációk hatáskörébe utaltattak s így valóságos „birodalmi tartomány” emeltek. A delegáció elé terjesztették a bosnyák költségvetést és báró Benkó civil adlátus is Bécsbe érkezett, hogy a delegációk előtt a bosnyák kormányt képviselje.

Házilag készült

férfiingek,

VALÓDI BORSALINO és ANGOL

KALAPOK,

elegáns

nyakkendők

legnagyobb választékban legolcsóbban

LENGYEL

SAMUNÁL

Piac-utca 43.

A kertségi kertlakók.

Az építési bizottság ülése.

Debrecen város építési bizottsága ma délelőtti tizenegy órák tartotta meg ülését, amelyen négy fontos ügyet intézett el a bizottság. Köztük a kertségi lakosok kérését, amely az építési szabályrendelet 110. szakaszának megváltoztatása iránt kíván intézkedést.

E kívánság pedig oda irányul, hogy ne legyenek kénytelenek a kertségi telektulajdonosok parkszerűen építkezni. Az építési bizottság azonban tekintettel a kérelemmel szemben főnálló nagy közérdekeket a kertségiek kérését nem vehette figyelembe.

A mai ülést, amelyen jelen voltak Körner Adolf tb. főjegyző, Magoss György dr. főügyész, Aczél Géza főmérnök, Borsos József tb. főmérnök, Tüdös Kálmán dr. főorvos, Debreczeni Jenő a világítási vállalat igazgatója, Márk Endre, Komlósy Dezső, Legányi Gyula dr. és Székely Ferenc főmérnök, délelőtti tizenegy órák nyitotta meg Kovács József polgármester, a bizottság elnöke.

A református bérpalota homlokvonala.

Aczél Géza főmérnök ösmertette első sorban az építendő református bérpalota homlokvonala ügyét. A bizottság az előadó javaslata értelmében elfogadásra ajánlja a homlokvonalt kitzetésének az egyház által ajánlott tervét, amely szerint az új bérpalota a konzisztoriális épület homlokvonala meghosszabbításában nyerne homlokvonalt. Ehez képest kimondták, hogy a városzabályozási terven is változtatni kell.

A máv. telekfoglalása.

A magyar államvasutak a pályaudvaron új szénraktárt akarnak építeni, amihez azonban olyan telekre van szüksége, amely a város tulajdona. A városnak pedig a telkekre azért van szüksége, mert a szabályozási vonalba esik. Az építési bizottság azonban ennek dacára hajlandónak nyilatkozott a telek átengedését javasolni, de csak ama föltételek alatt, hogy a máv. a városi terület négyszögöléért három koronát fizet, hogy továbbá a szemben fekvő s magánosok tulajdonát képező telkekből a máv. a szükséges terület megszerzi s a városnak átengedi. E területek árban négyszögölönként három koronát a város beszámít az általa átengedett terület vételárába.

A kertségiek kérése.

Az építési szabályrendelet 110. szakasza azt rendeli el, hogy a kertségekben előkertes építkezés lehetséges csak. E rendelkezés ellen a baromvásártérrel szemben fekvő telkek tulajdonosai most tiltakoztak s kérték, hogy helyezze azt hatályon kívül a tanács.

Az építési bizottság azonban e kérés elutasítását javasolja, mert mindazok az okok, amelyeket a kertségiek a rendelkezés hatályon kívül helyezése mellett hoztak föl, éppen annak föntartása mellett szólnak s mert a város egészséges fejlődése, a közegészségügyi követelmények is az előkertes építkezéseket teszik kívánatosná.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdája

Piacz-utca 12. sz. a.

Egy karriér története.

Steiner Gábor halálához.

Megírjuk tegnap, hogy Steiner Gábor nyugalmazott honvédezredes tegnap hirtelen meghalt.

A szomorú hír mindentelé őszinte és mély részvételel keltett, mert az elhunyt Debrecen város társaséletének minden rétegében tisztelték, becsülték.

Steiner Gábor nyug. ezredessel érdekes ember költözött el az éők sorából. Mint egészen fiatal ember lépett a honvédség kötelékébe s rajongással csüggött a katonai pályán, amely neki sok sikert és dicsőséget hozott. A legfelsőbb helyen nem egyszer ismerték el Steiner Gábor kiváló kvalitásait, amelyekkel rendelkezett és a honvédség fejlesztésében részt vett. Még nyugdíjas állományban is sokszor gondoltak rá, mert távozása sok időre pótolhatatlannak látszott. Steiner Gábor Debrecenbe költözött nyugdíjaztatása után s családjával itt élt, mint a város egyszerű polgára, de részt vett minden társadalmi mozgalomban, melyben egyéni szereplésével súlyt adhatott.

Roppant kedves, szeretetreméltó ember volt. Kedélyének pompás derűje mindig megnyilatkozott, ha társaságban volt. A dalias életének javakorában levő férfiu két évvel ezelőt kezdett komolyan betegeskedni, bár addig is bántotta régi baja, de sohase volt állapota olyan súlyos, hogy aggodalmaskodni kellett volna életéért. Tegnap váratlanul halt meg Széchenyi-kerti villájában 57 éves korában. Szívszélhűdés érte s ez okozta halálát. Temetése október 16-án lesz. Özvegyén és két gyermekén kívül testvére, Steiner Manó gyógyszerész gyászolják halálát.

Steiner Gábor 1855-ben született a hevesmegyei Pétervásár községben. Tizenhat éves, erőteljes ifju volt, amikor a m. kir. honvédség létesült s akkor beállt önkéntesen katonának a honvédség kötelékébe. Alig töltött egy évet, őrmesterré nevezték ki ezrednél, mely Jászberényben állomásozott. A tisztikar figyelmé ráterelődött a tehetséges ifjura s egyszer, midőn néhai József főherceg csapatszemlélt tartott az ezred fölött, feltűnt neki Steiner Gábor, akit nyomban az aradi tiszti iskolába delegált. A tanfolyamot kitűnő eredménnyel végezte el s 19 éves korában honvéd tisztihelyettesé nevezték ki.

Ekkor érdekes eset történt vele. A törvény szerint sor alá kellett mennie. Természetesen bevált katonának s mint közlegényt besorozták a közös hadseregbe. Steiner Gábor audienciára ment őfelségéhez, aki nemcsak visszaadta a honvédségnél viselt tisztihelyettesi rangját, hanem hadnaggyá nevezte ki.

Nem sokára ezután a dévai lovaglós iskolába került, majd főhadnaggy lett s adjutánsa volt Máriaassy kassai tábornoknak, aki roppant szerette a snájdig tisztet és bejuttatta a törzstiszti tanfolyamra. Szeretete jeléül Máriaassy tábornok díszkarddal tüntette ki Steiner Gábort. Kitűnő eredménnyel végezte a törzstiszti tanfolyamot s az 1890. évben Debrecenbe került. Nem sokára Nagykárolyba helyezték át, ahol szintén igen szerettek. Itt őrnagyi rangot viselt. Mikor alezredes lett, Nyíry — a volt honvédelmi miniszter — aki annakidején Debrecenben ezredparancsnok s az elhunyt barátja volt — kivitte, hogy visszakerüljön hozzánk. Mint ezredes ment el Debrecenből Trencsénbe, ahol 3 év múlva

Női Chewreaux és Box gombos és füzös Czipők

4 forintért kaphatók a

Központi Cipő és Kalap Nagyáruház-ban

„Központi” címre tessék figyelni!

Piac-u. 41.

cukorbetegsége miatt nyugdíjazták. Seiner Gábor 33 évig szolgált a honvédségnél. Rokona Hazai honvédelmi miniszternek, aki haláláig fentartotta vele nemcsak a rokonságot, hanem a legszivélyesebb baráti viszonyt is.

Végkiárulás.

Csak rövid ideig.

Az üzlet áthelyezése miatt
végeladás férfi-, női-
és gyermekcipőkben,
kalap- és férfi-divat cikkekben.
Minden áron alul adatik el.

Glück Ede

a Kistemplommal szemben. Barak.

A béna országból.

Franciaországban egyre terjed az általános sztrájk. Részletes távirataink beszámolnak arról, hogy Páris a mai sötét éjszakát hogyan töltötte. Színházakban, utcán, hivatalokban kialudt a villanyfény, sok sztrájkvezért letartóztattak, de a sztrájkbizottság meg nem ijedt és a következő nyilatkozatot adta ki: Minden intézkedés megtörtént, hogy a letartóztatott vezetőket a sztrájk-vezetőségben mások helyettesítsék. Minden vasutasnak azt kiáltjuk oda: Győzni fogunk! Erősségünktől és határozottságunktól függ a jövőnk! Éljen a sztrájk!

Az általános sztrájk proklamálását már minden szindikátus ratifikálta. Páris éhség és sötétség fenyegeti, mert teljesen elzárják a vidéktől. Briand és az egész minisztérium helyzete igen válságos. Nagyon kétséges, hogy a katonai mozgósítás keresztülvihető-e, mert a bevonulási parancsot nagyon sokan nem fogadták el.

Letartóztatott sztrájkolók.

Páris, október 14. (Este 7 órakor.) Több vasuti alkalmazottat a végletekig menő sztrájk érdekében folytatott propagandájuk miatt letartóztattak, illetve elbocsátottak a szolgálatból. A büntető rendőrség öt vasuti alkalmazottat, akiket dolgozni akarók bántalmazásáért letartóztattak, felmentett, mert a tényállást nem látta bizonyítottnak. A délután folyamán a vidékről ideérkezett táviratok több rontó amerikai zászról adnak hírt, amelyek azonban ez alkalommal nem idéztek fel balesetet.

Páris sötétben.

Páris, október 14. (Este 8 óra.) A villamosági művek alkalmazottainak szindikátusi vezetősége este 6 órakor a villamos művekbe azt az utasítást küldte, hogy a munkát szüntessék be. Este 6 óra 30 perckor a villamos világítás a boulevardok több pontján s az igazságügyi palotában kialudt. Kévéssel ezután a Madelaine negyed, az Elysé mezők, St. Honoré külváros, a Boulevard St. Michel, az Avenue Clichy és St. Douem villamos világítás nélkül volt. Passy városnegyedben a kávéházak, vendéglők és üzletek gyertyákkal, gázzal vagy petróleummal vannak világítva. Több villamosüzemű közúti vonálon a forgalmat beszüntették.

Páris, október 14. (Este 11 óra.) Hét órakor a villamos világítás az Elysé-palotában és a belügyminisztérium épületében ki-

aludt. A Szajna balpartján lévő villanytelep megszűnt működni.

Terjed a sztrájk.

Páris, október 14. (11 és fél óra este.) A Nogen és Páris között közlekedő közúti vasutak és a Páris északi részén közlekedő tramway személyzete este sztrájkba lépett. Este 9 órakor a villamos világítás a Cluny és Odeon-színházban kialudt. A városi villamos-telep tovább működik.

Bombarobbanás.

Páris, október 14. Ejjel 1 órakor a Rue de Berry-utcában egy bomba felrobbant. Egy kapu elpusztult, ugyanezen háznak homlokzata erősen megrongálódott és a szomszéd ház összes ablakai bezuzódtak. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Katonaság kivezénylése.

Páris, október 14. (Éjfél.) Briand miniszterelnök este a hadügyminiszterrel és a párisi katonai kormányzóval tanácskozott. Páris helyőrségét tetemesen megerősítették. Azon villanytelepekre, ahol a munkások sztrájkolnak, műszaki csapatokat vezényelték. Szintúgy a komprimált levegőt előállító telepre a sztrájkoló munkások helyébe műszaki csapatokat küldtek. E telep gépeit a sztrájkolók megrongálták. Páris és Brüsszel között a forgalom ismét helyre van állítva. A Cluny-színház kivételével az összes többi színházban este előadások voltak. A színházak részben villamlámpákkal, részben más módon voltak kivilágítva. A boulevardok külső képe csendes.

Egy modern kertészet.

A debreceni országos hírű virágtelep.

Egy nagy szorgalommal és kiváló szakértelemmel vezetett ipartelepe van Debrecen városának, amelyről jóformán alig tudnak a város polgárai. Ez az ipartelep Koncsek Géza kertészeti ipartelepe a közbághid mellett, a diószegi országút szélén.

A telep úgy felszerelésben, mint vetésben elsőrangú iparvállalat, melynek szak-képzettséggel való vezetéséről az elért és minden tekintetben csak dicséretileg említhető eredmény tehet tanubizonyosságot.

A sajtó embereinek az elmúlt napon alkalmuk volt megtekinteni a nagyszerű ipartelepet s a legnagyobb meglepetéssel konstatálta, hogy a vállalat, úgy talaj készségére, mint kivételére nézve, a legjogosabb reményekkel tekinthet a jövőre.

Minden ilyen ipari vállalkozást különös örömmel kell fogadni, annál is inkább, mert ez a telep bir mindama feltételekkel, amelyek szükségesek egy iparvállalat felvirágoztatásához. A vezetés Koncsek Gézánál kitűnően képzett kezekben van, annyival is inkább, mert nem elégszik meg a maga kulturális és külföldi tanulmányok után gyarapított modern végzettségével, hanem az iparvállalat minden érdekét szívében viselő nagy odaadásával iparvállalatát egy Drezdában és Bécsben tanult teljesen szakértő kertész kezébe helyezte s a gyönyörűen felszerelt telep mellett már ez is elég garancia, hogy itt egy életképes, helyes üzleti értékkel állunk szemben, amely Debrecen ipari életében már is jelentős szerepet játszik.

A város bensejében lévő „Nizzai virágcsarnok” kitűnően szakképzett tulajdonosa tehát a legnagyobb várakozással és a leg-szebb reménységgel nézhet a jövőndök elé, mert ipartelepe, gyönyörű felszerelésével már

magában biztosíték a legnagyobb sikerre.

Az ipartelep különben két részre oszlik: a melegágyi és a külső telepre.

A melegágyi telepeken a növényfenn-tartó és szaporító munkálatokat végzik. A természet csodás erejét vállalják itten termő és teremtő képességre s általuk a legcsudálatosabb produktumokat eszközlik. Az üvegtetővel fedett virágházak mechanikus módon kapják a meleget az erre a célra felállított lokomotív utján. Hőcsövek és viztartályok szolgálnak aztán eszközkül a meleg terjesztésére és fentartására.

Kilenc virágházban a legkülönbözőbb növényfajok tenyésznek díszes, szép pompában és összhangzatos, kellemes elrendezésben. Van szegfűház, zöld-futóház, rózsaház, krizantémum szekrény, eper ampolna, rózsahajtó stb. Mind a legszebb fényben és elrendezésben. A szegfűtől el a gyönyörűen szép és csodálatos illatos kubaróssáig mindenféle virág és dísznövény tenyészik itten. Van ibolya, rózsza, krizantémum, szekfü, harangvirág, papíncs, páfrány és díszes virágnövény.

Maga a berendezés is igazán meglepő tudással és rendszerességgel van keresztül véve. Minden tekintetben dicséri ez a telep-rész a tulajdonosnak és szakképzett kerítésének finom és modern ízlését és kifogástalan szakképzettségét.

A külső telep is finom elrendezői ízlésről és nagy gondról tesz tanubizonyosságot.

Három motor szolgáltatja ide az áztatáshoz szükséges vizet és a munkaidőben átlag 25-30 ember végez itt szorgos és figyelmes munkát.

A telep körül csatornák vezetik be a közbághidról lefolyó nagy táperejű vizet, amely csatornák utján aztán bevezetetik az egyes virágágy-közdökbe.

Csudálatos szinpompájú krizantémumok, rózsák, ibolyák, szegfűk és más egyéb virágok tenyésznek itten, közbe-közbe tarkítva fákkal, csemetékkal és hasznos kerti növényekkel. Van itt minden. Káposzta, kalarabé, répa, pálmalliom, alma, körte és szilvacsemete. Van olyan erős és vastag törzsű 7 éves diófa, ami pedig a leghosszabb fejlődési időt igényli, ami ezen a talajon még a háromszor olyan idős fáknál is mintaszamba menne. És van egy csodálatos példánya az eperfának, az ugynevezett szomorú-eperfa. Hasonlólag a szomorú fűzfához, lefelé eresztett galyakkal, kört képez anékül, hogy kényszerítve volna.

Szóval ez a telep mindenáron méltó a város és a közönség támogatására.

És jó, hogy a várost is említtük.

Régi panasz az, hogy Debrecennek nincsen kertészete, ami van, az nem nevezhető annak, mert a városháza előtt és a Nagyerdőben tengődő zöld leveleket és zöld gyepet annak tekinteni nem lehet.

Éppen azért érdemel most különös figyelmet ez a gyönyörűen berendezett és minden modern új dologgal felszerelt kertészet, mert — mint tudjuk — ez most eladó és könnyen volna megszerezhető, míg ha ezt most rövidlátó aggályoskodásból elmulasztanák, a város érdekei ellen cselekednének, mert ilyen felszerelésű, ilyen szép és kész kertészetet Debrecen sohasem kap-hatna. Ha pedig meg akarna létesíteni, háromszor annyiba kerülne, mint a kész telep.

Ezt azonban a város intéző tanácsa bizonyára befogja látni s majd szó lesz akkor

róla, most csak azt kívánjuk megállapítani, amit Debrecenen túl az egész országban már régebben is tudnak, hogy a Koncsek-féle kertészet egyike Magyarország legnagyobb, legszebb és legjobban berendezett kertészetének.

Hosszunapi párbeszéd.

A beszélgetés a Piac utcán folyik.

Svarcné: Kegyed bőjtől?

Weiszné: Én bőjtőlök.

Svarcné: Minden évben tetszik bőjtölni?

Weiszné: Minden évben.

Svarcné: És ha nem sértem, hol tetszett bőjtölni tavaly?

Weiszné: Tavaly a Nagyerdőn bőjtöltem. De az időt bennmaradtam a városban. A Braunné miatt.

Svarcné: Épp, mint én. Az a proty nő azt hiszi, hogy csak neki van rejjeres kalapja, azt fölveszi és sétál a Piacon. Azt hiszi, hogy azzal engem pukkaszt. Pedig téved.

Weiszné: Mert nekem is van. És én is fölvettem. Hadd pukkadjon csak.

Svarcné: És a naccsádé szebb is, mint az övé.

Weiszné: Bécsből hozta az uram.

Svarcné: Az én rejjerem csak pesti, de onnan való, ahonnan a Stefánia trónörökösne veszi a tollait.

Weiszné: Stefánia már nem is trónörökösne.

Svarcné: Nem? Jó. Nekem úgy mondták. Bár én nem emlékszem rá, hogy valaha az volt!

Weiszné: Csak ne adja a fiatait! Emlékszem, hogy amikor a kegyed öcsöcsé megházasodott, én még mindig lány voltam, kegyed pedig már asszony.

Svarcné: Az egy hazugság. Először is az öcsém tíz évvel idősebb nálam és im übrigen, mi közöm hozzá. Én nem fogok ilyen szent ünnepen veszekedni.

Weiszné: Azt nem. De azért kiöltözködni azt tud és puccosan járkalni. . . .

Svarcné: Hiába pukkadj, hogy nem maga az egyetlen, de nekem is van. . . .

Weiszné: Én nem irigylem. És különben is azt hiszem, hogy ünnepekor illik jobb ruhát fölvenni.

Svarcné: Magam is csak azért. . . .

Weiszné: Meg kell mutatni, hogy jó zsidók vagyunk és ünnepeljük az istent.

Svarcné: Nem úgy, mint a Rotné, aki hosszunapkor nem szégyelte fölvenni a piros golf kabátját.

Weiszné: Egy közönséges. . . .

Svarcné: Egy feltűnő. . . .

Weiszné: Pfu!

A bőjt ebben a korban folyik tovább

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombaton Tolvaj színmű. Vasárnap délután Peleskei nótárius operette. Este Csáki és Kalap bohózat ujdonság.

* **Színházi hír.** A színházi iroda a következőket közli: **Hurihákok.** Ziehrer fülbe-mászó zenéjű operette foglalkoztatja az egész énekes személyzetet a kitűnő reprise, mely több mint 10 év óta nem került színre nálunk, ma is az ujdonság. ingerével hat. A Hurihák házaspárt Szilassi Etel és Horváth Kálmán adja. A két porosz tisztet Zilahiné és Bárdos. Azonkívül Unger Anna, Miske Aranka, Rónai H., Torma, Ligeti, Borbély, Deésy és Nádor vannak nagyobb szerepekben foglalkoztatva. Az igazgatóság jövő hétre tűzte ki a Hurihákok reprisét.

A 'Debrecen' szerkesztősége és kiadóhivatala Piac-utca 12. sz. a.

Hogyan leszünk igazán egészségesek?

„Kinek vére könnyen folyik az erekben, az testileg és lelkileg is egészséges, az boldognak érzi magát, mert az egészség vidámságot, élet- és munkakedvet idéz elő“ mondja egy orvosi szakiró, Dr. W. Teschen. Tehát az, kinek vére lassan vagy nehezen kering: az testben és lélekben beteg. A ki például emésztési zavarokban, étvágytalanságban, soványság, vérszegénység, akaratérőhiányban, tartós főfájásban, álmatlanságban, cukorbetegségben, vagy fül-, orr- és nyak-katarrusban szenved, a kin félelemérzet, izgatottság gyakran vesz erőt, a kit hátfájdalmak gyötörnek, ki éjszaka izzad, kinek aranyere van, ki köszvényes, kinek teste foltos, vagy kiütésekkel van tele: annak vére alaposan felújítandó és megtisztítandó. Szükséges ez azért, hogy a tisztátalan vérben levő mérges anyagok kiközösíttessenek s a vér képes legyen eleget menyiségű savat magába fogadni, új vérésejtek képződését elősegíteni s a mérges anyagok felgyülemlését meggátolni.

Dr. Schröder orvos féle „Vértápsó“ a „Renascin“ orvostól és felesküdtött vegyészektől mint ezen célra a legkitűnőbb szer elismertett. Nem idéz elő semmiféle kellemetlen mellékhatást és főleg nem hasmenést és minthogy pirula alakjában hozatik forgalomba, bevétele könnyű és kényelmes, úgy hogy a legelgyengültebb test is elbírija. Jó hatásáról jóállási nyilatkozatunkkal kezeskedünk.

A hálairatok ezivel tudjuk bebizonyítani, hogy a fogyasztók közül edzőnél több ember visszanyerte egészségét a „Renascin“ használata által.

Igy például Dutschmann Emil ur a következő lelkes levelet írja: Seidau, 1908. ápr. 18.

Igen tisztelt Uram!

Nagy örömmel jelenthetem Önnek, hogy a „Renascin“ használatától megerősödtem és étvágyam is van. Negyven éves vagyok és az első négy héten (februárban) nyolc fontot híztam. Fájt a gyomrom, nem tudtam enni, a hasam meg a hátam fájt, úgy hogy gyakran alig tudtam már elviselni és a munkámat sem tudtam sokszor napokig elvégezni. Szinte azt mondtam, hogy visszaadott az életnek.

Kiváló tisztelettel

Dutschmann Ernő hengergyári munkás.

Fenti köszönőlevelet hitelesíti Seidau, 1908. ápr. 18-án

Seidau községpecsétje. Frenzel községi előljáró.

Rosenberg ur már nem hitte, hogy feleségének állapota még javulhatna, „Renascin“ azonban igazán segített rajta.

Bachenöd, 1909. dec. 11.

Dr. Schröder H. urnak! Az Ön Renascinja a feleségemnek nagyon jól tett. Már két esztendője, hogy vérvesztésesége volt, általános gyöngeségben és étvágytalanságban szenvedett, úgy hogy majdnem mindig ágybanfekvő volt. Különböző szereket használtunk, de minden orvosi segítség hiábavalónak látszott. Ekkor egy ismerősöm beszélt nekem az ön Renascinjának (vértápsó) csodálatos eredményeiről. E barátom utján két skatulyával rendeltem, de nem nagyon hittem benne, mert eddig minden hiábavaló volt. De hála Istennek, amint feleségem csak egy fél skatulyányit szedett, már javulás mutatkozott és most, hat skatulyával való használat után feleségem teljesen helyreállott, étvágya van, jól alszik, ami már régen nem esett meg vele és el tudja végezni teendőit a ház körül.

Ha később újra szükségem lenne reá, megírom.

Ugy feleségem, mint a magam nevében fogadja hálás köszönetemet. Kiváló tisztelettel Rosenberger Lőrinc, gazdász Bachenödben és Lengmoos (Felsőbajor ország) polgármestere.

Ez irás hitelül szolgálja község pecsétje Legmoos köz. pecsétje. Rosenberger polgármester

Az ilyen elismerőlevelek és itt határozottan hangsúlyozzuk, hogy ezeket sem nem rendeljük, sem meg nem fizetjük, nap-nap után nagy számmal érkeznek hozzánk. Az ilyen fé-

nyesen beajánlott preparátum nem tenne-e jót Önnek is?

Hogy pedig mindenki meggyőződhessen a felsoroltak valódiságáról, mindenkinek, ki tőlünk kér

egy próbadozot teljesen ingyen

és bérmentve megküldünk egy igen érdekes és hasznos könyv kíséretében teljesen ingyen: „Hogyan őrizzük meg egészségünket és fiatalágunkat“ orvosi intelmek mindenki részére. Százerek szabadulhatnak meg nehéz bajaiktól, ha ezen tanácsra hallgatnak.

Írja meg röviden egy levelezőlapon címét és mi rögtön megküldjük önnek a könyvet és próbadozot ingyen és bérmentve. Pontos címünk

Dr. med. H. Schröder, G. m. b.
H., Postfach N. 51. Berlin 35.

UJDONSÁGOK

— **Vasárnapi istentiszteletek.** Holnap, vasárnap az ev. ref. templomokban az istentiszteletek a következő sorrendben fognak megtartatni: a Nagytemplomban prédikál: János Zoltán lelkész, a Kistemplomban 9 órakor Dicsőfi József lelkész, a Kosuth-utcai templomban Szele György lelkész, az Ispotályi templomban K. Tóth Kálmán lelkész, a Csapókerti imaházban Kovács János vallásoktató-lelkész, a Homok-kerli imaházban Bányai Lajos 3. th.

— **Debreceni mintára.** Miskolc város most akarja színházi szabályrendeletét módosítani. Ma e fegyben átiratot intézett Debrecenhez, kérve a város erre vonatkozó szabályrendeletének elküldését. A városi tanács készséggel tett eleget a kérelemnek.

— **Köszönet a városnak.** A péterfalvi ref. egyház 15 koronát kapott Debrecen városától, mint segítyt. A kis egyház most hálás sorokban mondott köszönetet ezen adományért Debrecen város tanácsához intézett levelében.

— **A városi kórház új barakkja.** Debrecen városi kórháza tudvalevőleg olyan szűk, hogy a városi közgyűlés egy új kiegészítő barakk-szerű pavillon felállítását rendelte el. Ma terjesztette be Aczél Géza főmérnök az erre vonatkozó tervet, jelentve, hogy az új pavillont a kórház-igazgatóság kérelmére úgy készítette el, hogy egy része kőfallal lesz elválasztva, ahol az elmebetegnek fognak szükség esetén elhelyezést nyerni.

— **Árverések a városnál.** Megemlékeztünk arról, hogy e hó végén tartják meg a Simonffy-utcai városi bérházakban lévő bolt és lakóhelyiségek bérbeadására az árverést. A városi tanács tekintettel arra, hogy a helyiségekért eddig rendkívül alacsony bérösszegeket fizettek, arra fog törekedni, hogy az árverésen minél többen vegyenek részt s hogy a helyiségekért minél magasabb árt kapjon. Amennyiben megfelelő bérösszegeket az árlejtésen nem érnek el, a tanács nem fogja jóváhagyni az árverés eredményét.

— **Telekvételi ajánlat.** Jolcsvai Imre egyetértő lakos azt kérte a várostól, hogy a Vargakert mellett fekvő 686 négyszögöl városi üres telket, tekintettel arra, hogy a területet ő tőlőre föl, kedvezményes áron engedje át. A kérés fölött most dönt a városi tanács.

— **Mérnökök vacsorája.** A debreceni mérnök és építész egyesület holnap este 8 órakor a vasúti vendéglő helyiségében a kataszteri főmérést végző mérnökök tiszteletére vacsorát rendez.

— **A kolera és a debreceni katonai erő.** Kovács József polgármestert tegnap késő este a lakásán találta meg a belügyminiszter rendelete, amelyben az iránt rendelkezik, hogy szükség esetén a hatóságok koleraeseteknél vegyék igénybe az ez irányban kitanított katonaságot is, — de csak az esetben, ha a

csendőri ellátás fogyatékos lenne bármilyen okokból. Az összes törvényhatóságoknak megköszöntött sürgőnyi intézkedésre szerencsére Debreczen nincs szükség.

— **Schwartz Andor állapota.** Nagyváradról jelentik: Okányból jelentik, hogy a néhány nap előtt történt tragikus baleset áldozata, Schwartz Andor állapotában örvendetes és biztató a javulás. A golyót tudvalevőleg mindjárt a szerencsétlenség után eltávolították műtét után dr. Fráter Imre és dr. Kaczvinszki Gyula. A műtét után sebláza volt a betegnek, ami azt az aggodalmat kellette, hogy a has-hártyát érte a véletlenül elsült revolvergolyó. Az orvosoknak ez a komplikációtól való féltelme nem vált valóra. A láz csökkent és Schwartz Andor fiatal erős szervezete ki fogja heverni a baleset okozta bajt. A rokonszenves fiatal embert, aki személyné és büszkesége családjának, — nagy szeretettel és gondossággal ápolják édesatyja, anyja és fivérei. Állapota iránt vármegyeszerzte nagy az érdeklődés és egész nap csilingel a telefon. Mindenfelől érdeklődnek nagyszámu rokonai és barátai hogyléte iránt. Tegnap aztán megugráto híradás ment mindenfelé Okányból. Dr. Fráter Imre, a biharmegyei kórház igazgató-főorvosa, aki naponta künn van autómobilon a betegnél, — konstata, hogy Schwartz Andor túl van a veszélyen. A lősebb behégedt. Láza nincs a betegnek, komplikáció sem zavarja a gyógyulást, úgy, hogy egy-két hét múlva teljesen helyre fog állani az egészsége.

— **Az új csapatkórház ügye.** A debreceni csapatkórház tudvalevőleg teljesen készen van s azok a pótmunkák is befejezést nyertek, amelyeket a katonai parancsnokság kívánt a várostól. A parancsnokság most átiratot intézett a városhoz, melyben azt kérte, hogy a város engedje át az új csapatkórházat már most a betegek számára, de úgy, hogy a bérösszeg azért csak 1911. januárjától kezdve legyen számítható a város által. Ezt a kérelmet a városi tanács már csak humanizmus szempontjából is teljesíteni fogja, miután most még jó idők vannak a beteg katonák szállítása sokkal veszélytelenebb, mint téli időkben, de más oldalról a régi csapatkórház épületét s illetve telkét is hamarabb elkészítheti.

— **Névmagyarosítás.** A belügyminiszter megengedte, hogy Rosenthal Izidor családi nevét Rónaira változtassa.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: A B. F. R. A. Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejthetetlen szerető jó apa, após, nagypapa, dédnagypapa és áldott emlékü rokon néhai polg. Kiss Mihály törvényhatósági bizottsági tagnak folyó hó 13.án délután 2 órakor, életének 76-ik évében, 2 heti gyengélkedés után történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 15-én délután 2 órakor fognak a reform. egyház szertartása szerint, Bethlen-utca 66. számú házuktól, a nagytemplomban tartandó rövid ima után a Péterfia utcai temetőben levő családi sírboltba örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, ömerőseinket, barátainkat fájó szívvel meghívjuk. Debrecen, 1910. október 14. én. Aldás és béke poraira! Bábaatoggyermekai: Juliánna férjével polg. Deák Istvánnal. Mária férjével polg. Polgári Józseffel. E halt leányának férje: Polg. Szabó József. Unokái: Deák István nejevel és gyermekeivel. Zsuzsika férjével és gyermekeivel. György. Polgári Juliska. Mariska férjével és gyermekeivel. Kata és Bandi. — A temetést Dankó M. utóda: Dankó Béla temelkezési intézete rendezi.

— **A Vasárnapi Ujság** október 16. diki száma közleményeinek gazdag sorában találunk Vámbéry Ármirra vonatkozó képeket jubileuma alkalmából, képeket az október 6-iki aradi ünnepélyről, Lisszabonról, a veszprémi székesegyház besztereléséről, az alpári földváról, Glatz Oszkár kiállításáról, a csáktornyai parancsörtizsi lovaglásról, a Lehel-utcai most felosztatott zsidó temető, a fővárosi házbójkótokról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Móricz Zsigmond regénye, Endrődi Sándor és Haraszthy Lajos versei, Sebenyici

József elbeszélése, Neera olaszról fordított regénye. Egyéb közlemények: cikkek Ferencz József első szerepléséről, hadseregünk történeti indulóiról, tárcacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre négy korona, a Világkrónikával együtt eágy korona 80 fill. Megrendelhető a Vasárnapi Ujság kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. sz.) Ugyazitt megrendelhető a Képes Néplap, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

— **A Zenekonzervatórium mai hangversenye** az „Arany Bika” szálló disztermében pontban 8 órakor kezdődik. A saison ez első koncertje méltó bevezetése az — Istennek hála — most már jó hírnévnek örvendő debreceni koncerteknek. A jeles tanári testület ez év folyamán még szándékozik hangversenyt adni városunkban is, de — mint értesülünk — más városok is rendkívül érdeklődnek művészeink iránt s már több helyre kaptak meghívást. Így Grósz Ernő néhány hét múlva Drezdában hangversenyez. A mai est érdekelttségét nagyon fokozza Füredy F. Gusztávnak az előadandó zeneművek jellemzésével foglalkozó szabad előadása. A konzervatórium zenetörténettanára különben már nem ismeretlen előttünk, mult évi szabadiskolai előadásai még élénken emlékeztetünkben vannak. Jegyek este 7 óráig Csáthy Ferencnél, azután a „Bika” szálló koncerttermének pénztáránál kaphatók.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképeszeti műterem.

— **A budapesti Népepera.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A főváros VIII-ik kerületében, a Tisza Kálmán-téren most építik az új operaházat, a Népeperát, mely a jövő év szeptemberében fog megnyitni. A Népepera igazgatósága már is közzéteszi, hogy 1911. szeptember elsejétől kezdve szerződöt énekeseket, énekesnőket, énekes színészeket, zenekari tagokat, kardalosokat és kardalasnőket. Az igazgatóság egyelőre csakis írásbeli ajánlatokat kér a következő címre: Népepera igazgatósága Budapest, V. ker. Báthory-utca 3.

— **Butorok** mindenféle fa- és kárpított kivitelben **Killer Ede** cs. és kir. udvari szállító butorgyáros, Piac utca 68. sz. alatti nagy butortelepén legjutányosabb árban kaphatók.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalnál: Szabó Irén ref. 1 hónapos, Asztalos János ref. 21 éves, Fejes Erzsébet g. kath. 19 éves, Fazekas Imréné ref. 26 éves, Kiss Mihály ref. 76 éves, Dózsa Mihály ref. 4 hónapos.

A legfinomabb Joyuson

Levélpapírok

a legnagyobb választékban

Csillag Arthur

levélpapíráruházában

a Városháza épületében.

Monogram és névnyomás

dombornyomással a leggyorsabban eszközöltetnek.

KÉPESLAPOK a leggazdagabb választékban.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ.

Nyilvános rágalmazás.

Vád az előjáróság ellen.

Nyilvános rágalmazás vétségéért volt vádolva ma Török Sándor vámospécsi születésű 37 éves lakos.

Nevezett polgár ugyanis az 1901. évi november 12-én tartott városi közgyűlésen, mint képviselő, azon kijelentést tette, hogy az előjáróság a fülöpi erdővételeire letéteménybe helyezett 12 ezer koronát eljátszotta.

Ezen kijelentéséért Harcsarik Géza községi főbíró, aki a közgyűlésen elnökölt, nyomban rendre utasította a főlshólat, egyszerűsmind bejelentette a királyi ügyészségnél hivatalból üldözendő nyilvános rágalmazás vétségéért.

Vádolt ma beismerte, hogy a közgyűlési teremben tényleg használta azt a szót, hogy az „előjáróság eljátszotta a 12 ezer koronát”, azonban ezt nem úgy értelmezte, hogy azt ők saját céljaikra költötték el. Később kapott is felvilágosítást, hogy a pénzhányt más mellőzhetetlen községi ügyre használták fel.

Mindezen védekezései dacára azonban a királyi törvényszék ma 100 korona fő- és 30 korona mellékbüntetésre ítélte. — Vádolt az ítéletet megfélebbezte.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Balnya-Lipóci Salvator-forrás-vállalat, Budapest, Rudóltérkép. 8.

TÁVIRATOK.

Az új Portugália.

Lisszabon, október 14. A portugál köztársaság európai birtokai nem célpontja Anglia politikájának. Portugáliának Európában közel ötmillió lakosa van, mely lakosság 12.000 politikus és 200 tanár kivételével szegénységben és tudatlanságban élő népből áll, melynek meg van engedve, hogy a Vasco de Gámák körül keletkezett régi dicsőség maradékon lelkesedjék. — Másképp áll azonban a dolog Portugália gyarmataival, melyek a brit birodalom gyarmatügyi államtitkárijának osztatlan érdeklődését igénylik.

Ferrer emléke.

Madrid, október 14. Ferrer kivégzésének évfordulója alkalmából ma számos gyűlést tartottak. A vidéken a kormányzók több gyűlést betiltottak, épp minden tüntetést is Ferrer sirja előtt. Az eddig érkezett hivatalos táviratok konstatálják, hogy egész Spanyolországban teljes a nyugalom.

A hitvesgyilkos férj.

Budapest, okt. 14. Hornyák János izsáki gazdalkodót az esküdtribóság, mert feleségét megölte és hulláját feddarabolta, szándékos emberölésért ma életfogytig tartó fegyházra ítélte.

Budapesti gabonatözsde.

Okt. buza	10'41—10'42.
ápr. buza	10'43—10'44.
rozs okt.	7'81—7'82.
rozs ápr.	7'88—7'89.
zab okt.	8'05—8'06.
zab ápr.	8'35—8'36.
tengeri máj.	5'48—5'49.

A debreceni izr. szentegylet (Chevra Kadisa) előjárósága mély fájdalommal jelenti, hogy az egylet érdemes tagja

Steiner Gábor

nyug. m. kir. honv. ezredes ur, életének 57-ik évében, 1910. évi október hó 13-án jobblétre szenderült.

A megboldogult hült tetemei 1910 évi október hó 16-án délelőtt 10 órakor fognak a Széchenyi-kert 5. sz. gyászházba az izr. temetőbe örök nyugalomra kíséretetni, mely kísérethez való csatlakozásra az egyleti tagok tisztelettel felkéretnek. Debreczen, 1910. október hó 14.

Az izr. szentegylet előjárósága.

Ez idén még nem létezett olcsó árak mellett férfi, női, fiu és leány

CZIPŐK

óriási választékban. Kizárólag saját gyártmány. Beszerezhető

Fischer Menyhért czipő üzletében.

Piac-utca 3. sz. alatt. Alapított 1882.

Olcsó Írógépek!

Minden rendszerűek kitünő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERKUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat cégnél. Speciális javító műhely!

Adler

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

ÍRÓGÉP

Kizárólagos képviselet: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFYCE gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen, Arany János-utca 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Legszebb órák, ékszerek

legelőssobban vásárolhatók

GASPARIK ÁDÁM

műórás és ékszerésznél Debreczen, Hunyadi-utca 12. sz.

BOROLIN
SOS = BORSZESZ

Felülmulhatatlan háziszser

meghülés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, ischias, izületilob, zsáában szenvedők fájdalmainak megszüntetésére

Ára kis üvegnek 2 korona, nagy üvegnek 2-50 korona, próbaüvegnek 1-20 korona.

Gyártják:

Dr. Borovszky R. és Borovszky K. BUDAPEST, I., Fő-utca 73—77. szám.

Kapható mindenütt.

WIENER HERMANN

Ön rendel

esernyő, napernyőt és nem gondol arra, hogy cselel drágán fizet

Ha akar

magának hasznot hajtani, forduljon hozzám bizalommal mielőtt szükségletét fedezi.

Nem fizet

el hiába való összeget — jó munkát — jó árut kapolsón ha felkeresi cégemet

esernyő- és napernyő készítő **DEBRECEN, Sas-utca 3.**

Gyermekjáték

a Schlicht szappannal való mosás, mert egyszerre tisztít és fehérít is, s meglakarit minden fáradságot és megerőltetést!

Telefon 31—49.

A legtöbb kiállításon legelső díjjal kitüntetett és első orvostanárok által ajánlott, kitünő minőségű

Telefon 31—49.

Eszterházy Cognac

mindenütt kapható! Az

Eszterházy cognac a közönség kedvenc itala.

Eszterházy cognacgyár

központi irodája:

BUDAPEST, V., Csáky-utca 14. szám.

6238.
1910.**Versenyárgyalási hirdetmény.**

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur 58544-1910. számú rendeletével, a tiszacsege-egyeki törvényhatósági közut 0-0-12-674 km. szakaszának kiépítése és pedig:

1. 82,692-0 m² földmunkát,
2. 7 drb. (hét) 0-60-10 m. nyílású betonátesz építési,
3. 35,921 m² tükör kiemelés, 1162 m² utfeljáró készítése, 535,981 m³ terméskőanyag beszerzése, 1279 vasuti kocsi leterhelési, 9311-12 m³ kőanyag fuvarozási, 718-42 m³ homokszállítási, 636 d.b. szabványos kerékvető beszerzése és felállítási munkáit engedélyezvén, ezen munkák biztosítása végett a **folyó évi október hó 27-én, d. e. 10 órakor**, hivatalos helyiségemben zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a fentemlített hivatalhoz czimezve, legkésőbb a tárgyalás napjának d. e. 10 órájáig nyújtsák be. A később beérkezett ajánlatok, valamint a távirati vagy utóajánlatok figyelembe nem vehetők.

Az ajánlatok öt pecsétrel ellátva zártborítékban adandók be. A czimzés felett világosan kiírandó az utvonal és a munka neve, amelyre az ajánlat vonatkozik.

A benyújtott ajánlat vissza nem vonható. Az ajánlattevő a beadás napjától számított 8 hétig kötelezettségben marad.

Ajánlatok egyes munkanemekre csak a fenti csoportosítás szerint tehetők.

A 3 pont alatti terméskő szállítására nézve az ajánlatban határozottan kiteendő, hogy az ajánlott terméskőből egy 10 tonnás vasuti kocsi rakomány hány m³ t tartalmaz és hogy ezen köbtartalom mennyiségért vállalkozó szavatol. A szállítandó terméskőből az ajánlattevő az ajánlattevő pecsétjével ellátott minta csatolandó. Amennyiben ajánlattevőnek nincsen meg a fenti munkák vezetésére és a feltételek értelmében a vállalkozó által végzendő kifizetések, felvételek, mérések stb. teljesítésére szükséges szakképzettsége, ajánlatában ily szakképzettséggel bíró megbízottját megnevezni s kijelenti tartozik, hogy szakképzett megbízottja amikor azt a munka megkívánja, vagy az államépítészeti hivatal szükségesnek tartja, a munkahelyszínen fog tartózkodni.

Az 1. és 3. munkacsoportra egységáruk alapján teendő ajánlat. Mig a 2-ik csoportnál százalékban fejezendő ki az árendemény.

Ugy az ajánlat, mint ennek mellékletei szabályszerűen bélyegzendők és ajánlattevő által sajátkezűleg aláírandók.

A bánatpénzek az állampénztárba, vagy egyik kir. adóhivatalba befizetését igazoló nyugta, az ajánlathoz csatolandó. Készpénz, vagy értékpapír bánatpénzül az ajánlathoz nem csatolható.

A csatolandó bánatpénz a vállalati összeg 5 százalékában állapítatik meg.

Az el nem fogadott ajánlatok mellé csatolt bánatpénz csak akkor fog visszaadni, midőn az árlejtés eredménye felett döntés történik.

Az ajánlattevők kötelezettsége a benyújtáskor veszi kezdetét, míg a vármegye kötelezettsége csak az ajánlat elfogadása esetén áll be.

A munka szerződése, a tervezet az általános és részletes határozatok, valamint az ajánlati költségvetési és ajánlati minta, a debreczeni kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekinthező, illetve megszereshető.

Debreczeu, 1910. évi október 27.

Kovács Gyula, alispán.

Képvisel és raktár:

LACZKA LÁSZLÓ urnál
Debreczen.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 88,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatotok:

Locomobliok és cséplőgépek, benzínmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszalozók, löhercséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszalógépek, marókrakó- és kéveköti-aratógépek, szénagyűjtők, szén- és szalmaszájók, boronák, sorvetlőgépek, Planet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecakavágók, répvágók, darálók, őrlőmalmok, egytemes aczélkakék, 2- és 3-vasú okék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyat BENYÁTS EMIL villanyterőre berendezett harisnygyára. Debrecen, Tiszapalota.

JOBBS CSIZMADIA és cipész munkások azonnal felvétetnek a nagyvárad Moskovits-féle cipőgyárban.

BUTOROKAT, konyhaberendezéseket raktáron tart **Bálint József** asztalos (Csapó) Bereku-tca 8.

Női ruhaszövetek

az őszi és téli idényre, valamint flanellek, barchetek, fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadszkek. Francia P. D. jegyű fűzők, arcfátyol, divatszövetek, gyöngy- és bőr díszítések, menyasszonyi selymek, koszorúk és fátyolok

legolcsóbb **szabott árban!**

Szabó Lajos Fia

divat-, vászon- és szőnyeg raktára
DEBRECEN, Rózsa-utca I. sz.
Alapított 1842. évben.

Értesítés.

Van szerencsém a t. vevőközönségnek b. tudomására hozni, hogy egy nagyobb cipőtermelő cég összes készítményének átvételére magamat lekötöttem, minek folytán üzletem forgalmának tetemes megnagyobbítása céljából az üzletemben kapható **cipőknek** árait ezideig még nem létező alacsonyra szállítom le. Ezt bebizonyítólagn néhány kelendőbb cipőfajoknak árait következően ismertetem:

- I-a Női Boxbőr fűzős és cuggos cipők páronként . . . frt 3.75-től
- I-a Női Boxbőr gombos cipők páronként . . . frt 4.00-től
- I-a Női Chevro fűzős és cuggos cipők páronként . . . frt 4.25-től
- I-a Női Chevro gombos cipők páronként . . . frt 4.50-től
- I-a Férfi Chevro és boxcipők fűzős és cuggos . . . frt 4.50-től
- I-a Fiu Chevro és Boxcipők fűzős és cuggos . . . frt 3.50-től
- I-a Fiu Borjubőr és Boxcipők fűzős és cuggos . . . frt 2.60-tól

Tisztelettel

Neumann Testvérek-cég
tulajdonosa:

Neumann Mór
a Tisza-palotában.

Vendéglő.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy a Csapó-utca 17. szám alatt levő

Korona vendéglő

vezetését átvettem.

Hosszu éveken át szerzett tapasztalataim felhasználva, mindent elkövetek, hogy tisztelt vendégeim megelégedését megnyerjem.

Kitűnő magyar konyha. — Tisztán kezelt fajborok.

Állandóan frissen csapolt kőbányai sör.

Kisebb és nagyobb társasbédék és vacsorák reorganizését elvállalom és e célra külön helyiséget bocsájtok rendelkezésre.

Szíves partifogást kér kiváló tisztelettel

TÓTH LAJOS
vendéglő vezető.